

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

460 / 4732
25032018

131.12.04.2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 341/2004 recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului-Lupeni-august 1977*, inițiată de domnul deputat PSD Cătălin Marian Rădulescu (Bp.648/2017).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 4 din *Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou alineat, **alin. (7)**, în sensul acordării Luptătorilor Remarcați prin Faptele Deosebite a unei indemnizații de gratitudine lunară în coeficient de 1,00, calculată pe baza coeficienților de multiplicare aplicați asupra câștigului salarial mediu brut, utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului care se face plata.

Potrivit *Expunerii de motive*, „și luptătorii care s-au remarcat prin fapte deosebite au luptat punându-și viața în pericol, au ocupat obiective de importanță vitală pentru rezistența regimului totalitar și le-au apărat. (...) Toți luptătorii din evenimentele din decembrie 1989 au avut un rol determinant pentru stabilirea democrației și libertății de care ne bucurăm astăzi, meritând

toți deopotrivă recunoștința statului român prin plata indemnizației de gratitudine. Este discriminatoriu să se acorde indemnizații doar unor categorii de persoane și celorlalte, care au avut practic același rol, să nu li se acorde”.

II. Observații

1. Precizăm că *Legea nr. 341/2004* stabilește modalitățile de exercitare a recunoștinței pe care statul român o datorează față de eroii-martiri, persoanele care au avut un rol determinant pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și luptătorii participanți la acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și grija față de urmașii eroilor-martiri, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987.

2. Plata indemnizației reparatorii cuvenită acestei categorii de beneficiari nu a fost acordată conform *Legii nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar*, ci ulterior, prin alte acte normative succesive, în perioada 2012-2014.

Potrivit dispozițiilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2014*¹, prin care s-a modificat și completat *Legea nr. 341/2004*, începând cu data de 1 ianuarie 2015 a încetat plata indemnizației reparatorii acordată luptătorilor remarcați prin fapte deosebite, aceasta nemaifiind prevăzută de lege.

La adoptarea acestui act normativ, legiuitorul a avut în vedere necesitatea respectării adevărului istoric care să coincidă realității în raport cu faptele și evenimentele din decembrie 1989, în vederea acordării unor drepturi numai persoanelor care au avut un rol determinant la victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, implicând reluarea plăților cu un efort bugetar redus față de cel existent.

De altfel, o mare parte dintre persoanele care au avut calitatea de Luptători Remarcați prin Fapte Deosebite au obținut titlul de Luptători cu Rol Determinant și beneficiază, începând cu data de 01.01.2015, de o indemnizație de gratitudine, calculată prin aplicarea coeficientului de 1,10 asupra câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

De asemenea, menționăm că indemnizațiile reparatorii reprezintă drepturi pecuniare pe care statul le acordă în limite disponibilității financiare, construcția

¹ privind aprobarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar*;

- bugetară pentru anul 2018 fiind supusă anumitor constrângeri în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar.

3. În prezent, persoanele care au dobândit titlul de Luptător Remarcat prin fapte Deosebite beneficiază, potrivit art. 5 din *Legea nr. 341/2004*, de următoarele drepturi:

„a) prioritate în asigurarea unei locuințe din fondul disponibil de locuințe sociale, în localitatea de domiciliu, dacă nu au deținut în proprietate o altă locuință până la data atribuirii;

b) stabilirea chiriei la nivelul minim prevăzut de lege pentru locuințele din fondul locativ de stat;

c) acordarea gratuită de proteze, orteze și scaune cu roțile pentru invalizii care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă, costul integral al acestora fiind suportat de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și din bugetul Secretariatului de Stat;

d) accesul gratuit al copiilor la creșele și grădinițele din subordinea administrațiilor locale, precum și asigurarea gratuită a rechizitelor pentru școlari;

e) acordarea unei subvenții de stat egale cu 50% din dobânda aferentă unui credit bancar de până la 20.000 euro, contractat pentru cumpărarea sau construirea unei locuințe în localitatea de domiciliu, dacă nu au deținut sau nu dețin o proprietate locativă, precum și posibilitatea garantării creditelor contractate cu indemnizația calculată conform prevederilor prezentei legi;

f) transportul urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători; anual - 12 călătorii gratuite dus-întors până în localitatea reședință de județ, cu mijloace de transport în comun, pentru persoanele care domiciliază în mediul rural. În limita celor 12 călătorii gratuite pot călători și membrii familiei titularului. De aceste gratuități beneficiază și însoțitorul pensionarilor, persoanelor cu grad de invaliditate, marelui mutilat sau al persoanei care, din motive medicale, are nevoie de însoțitor;

g) accesul gratuit la tratamente și medicamente în spitalele, policlinicile, bazele de tratament și unitățile din stațiuni balneoclimaterice, aparținând Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Interne, cheltuielile urmând a fi suportate din bugetele ministerelor respective și al Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;

h) accesul gratuit la toate medicamentele, prin medicul de familie, costul integral al acestora fiind suportat din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate;

i) atribuirea în proprietate, fără plată, a locului de veci;

j) scutirea de la plata taxelor și impozitelor pentru o locuință și terenul aferent acesteia, pentru un autoturism hycomat sau hidramat (cutie de viteze automată) și mototriciclu, aflate în proprietate sau în coproprietate cu soțul/soția, precum și scutirea de taxe la înmatricularea unui singur autoturism tip hycomat sau hidramat; atribuirea gratuită, în proprietate, a unui mijloc de transport autonom corespunzător standardelor internaționale pentru marii mutilați și persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1, care au un grad de invaliditate locomotorie;

k) cumpărarea sau închirierea cu prioritate, fără licitație, din fondul de stat a unui spațiu comercial ori de prestări de servicii corespunzător, cu o suprafață utilă de până la 100 mp, inclusiv în indiviziune, sau concesionarea ori închirierea cu prioritate, fără licitație, a unei suprafețe de teren de până la 100 mp din domeniul public pentru construirea unui spațiu comercial sau de prestări de servicii;

l) pensionarea cu 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard, prevăzută de lege;

m) scutirea de la plata taxelor pentru serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune;

n) atribuirea, în limita posibilităților, în proprietate a 10.000 mp de teren în extravilan și 500 mp de teren în intravilan - acesta din urmă pentru destinația de locuință, dacă nu a avut sau nu are în proprietate un alt spațiu locativ;

o) acordarea unei indemnizații lunare, adăugată la pensia pentru limită de vârstă, echivalentă cu un coeficient de 0,6, calculată pe baza coeficienților de multiplicare aplicați asupra câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata”.

4. Semnalăm faptul că măsura propusă extinde aria beneficiarilor indemnizației de gratitudine lunară, determinând cheltuieli bugetare suplimentare cu impact asupra bugetului general consolidat astfel încât, se impunea, conform cerințelor prevederilor art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare* și a art. 15 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, prezentarea fișei financiare și completarea instrumentului de prezentare și motivare cu efectele financiare și măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorărilor de cheltuieli.

Totodată, considerăm că, raportat la intenția de reglementare, în măsura în care inițiativa legislativă implică creșterea cheltuielilor de la bugetul de stat, era necesar să se aibă în vedere prevederile art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit căroră, „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

În acest sens, în jurisprudența Curții Constituționale, s-a statuat că, art. 138 alin. (5) din *Constituția României*, „se referă la caracterul obiectiv și efectiv al sursei de finanțare și operează cu elemente de certitudine și previzibilitate bugetară”, respectiv „acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului